

Uchwała Nr 218
Komitetu Monitorującego
Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020
z dnia 28 kwietnia 2022 roku

w sprawie zmian w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.1 „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

Zgodnie z art. 49 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006, Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 uchwala, co następuje:

§ 1.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pozytywnie opiniuje zmiany w działaniu M04 „Inwestycje w środki trwałe”, w poddziałaniu 4.1 „Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014–2020, zawarte w załączniku do uchwały.

§ 2.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania stosownych zmian w Programie Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020 będących bezpośrednią konsekwencją procedury dokonania zmian określonych w § 1.

§ 3.

Komitet Monitorujący Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 upoważnia Instytucję Zarządzającą do dokonania zmian Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 zawartych w załączniku do uchwały, w wyniku uzgodnień z Komisją Europejską.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem przyjęcia.

Ryszard Bartosik
Przewodniczący
Komitetu Monitorującego Program Rozwoju
Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020

Załącznik do uchwały Nr 218 Komitetu Monitorującego Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 z 28 kwietnia 2022 r.

Działanie	Inwestycje w środki trwałe
Poddziałanie	4.1 Wsparcie inwestycji w gospodarstwach rolnych
Typ operacji	Modernizacja gospodarstw rolnych
Strona	106, 197-218

1. Rodzaj zmiany:

Zmiana opisu działań w części:

1) Tabela 5.2.5.3.1. „Wybór działań na rzecz rozwoju obszarów wiejskich”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

-

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Do realizacji celu szczegółowego 5C *Ułatwianie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów i pozostałości oraz innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki* przyczynią się działania związane z wykorzystaniem odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach rolnych. Cel będzie realizowany w typie operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” w ramach obszaru f „Zielona energia w gospodarstwie rolnym”. Działanie przewiduje inwestycje na instalacje wytwarzające energię z promieniowania słonecznego wraz z magazynami energii i inteligentnymi systemami zarządzania energią z możliwością zainstalowania pomp ciepła.

2) Tabela 8.2.4.2. „Ogólny opis działania łącznie z jego logiką interwencji i wkładem w cele szczegółowe oraz cele przekrojowe”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

1) Modernizacja gospodarstw rolnych - ten typ operacji realizuje cel szczegółowy 2a „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także zróżnicowania produkcji rolnej”. Wszystkie realizowane operacje będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników, tj. poprawy konkurencyjności i zwiększenia rentowności gospodarstwa rolnego, w tym w wyniku jego restrukturyzacji. Z działania mogą korzystać pojedyncze gospodarstwa rolne spełniające wyznaczone kryteria lub grupy gospodarstw realizujące wspólne operacje. Zgodnie z analizą SWOT, szczególny nacisk położony zostanie na rozwój produkcji zwierzęcej (prosiąt, mleka krowiego oraz bydła mięsnego). Ponadto będą realizowane operacje dotyczące pozostałych kierunków produkcji rolnej m. in. w zakresie wsparcia na rzecz racjonalizacji technologii produkcji, wprowadzania innowacji,

zmiany profilu produkcji, zwiększania skali produkcji, poprawy jakości produkcji, zwiększania wartości dodanej produktu. Wspierane będą także operacje związane z racjonalnym gospodarowaniem dyspozycyjnymi zasobami wodnymi w celu ograniczenia negatywnych skutków suszy.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

1) W ramach typu operacji „Modernizacja gospodarstw rolnych” przewiduje się 6 obszarów wsparcia: a. rozwój produkcji psiat, b. rozwój produkcji mleka krowiego, c. rozwój produkcji bydła mięsnego, d. racjonalizacja technologii produkcji, wprowadzenie innowacji, zmiana profilu produkcji, zwiększenie skali produkcji, poprawa jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu, e. nawodnienia w gospodarstwie rolnym, f. zielona energia w gospodarstwie rolnym.

Obszary a-e realizują cel szczegółowy 2a „Poprawa wyników gospodarczych wszystkich gospodarstw oraz ułatwianie restrukturyzacji i modernizacji gospodarstw, szczególnie z myślą o zwiększeniu uczestnictwa w rynku i zorientowania na rynek, a także różnicowania produkcji rolnej”. Wszystkie realizowane operacje będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników, tj. poprawy konkurencyjności i zwiększenia rentowności gospodarstwa rolnego, w tym w wyniku jego restrukturyzacji. Z działania mogą korzystać pojedyncze gospodarstwa rolne spełniające wyznaczone kryteria lub grupy gospodarstw realizujące wspólne operacje. Zgodnie z analizą SWOT, szczególny nacisk położony zostanie na rozwój produkcji zwierzęcej (psiat, mleka krowiego oraz bydła mięsnego). Ponadto będą realizowane operacje dotyczące pozostałych kierunków produkcji rolnej m. in. w zakresie wsparcie na rzecz racjonalizacji technologii produkcji, wprowadzania innowacji, zmiany profilu produkcji, zwiększania skali produkcji, poprawy jakości produkcji, zwiększania wartości dodanej produktu. Wspierane będą także operacje związane z racjonalnym gospodarowaniem dyspozycyjnymi zasobami wodnymi w celu ograniczenia negatywnych skutków suszy.

Część realizowanych operacji może prowadzić do osiągnięcia efektu ekonomicznego poprzez inwestycje związane z racjonalizacją wykorzystania zasobów (np. woda, energia, wykorzystanie OZE) lub uwzględniać różnorodne aspekty dostosowań do zmian klimatu i zmniejszenia obciążeń dla środowiska. Operacje w zakresie ograniczania negatywnych skutków suszy, realizowane będą jako techniczne wsparcie instalacji do nawodnień na poziomie gospodarstwa rolnego, i stanowić będą uzupełniające podejście do realizacji działań adaptacyjnych w obszarze gospodarki wodnej. Tym samym opisywany typ operacji wpisuje się pośrednio w priorytet 5 „Wspieranie efektywnego gospodarowania zasobami i przechodzenia na gospodarkę niskoemisyjną i odporną na zmianę klimatu w sektorach: rolnym, spożywczym i leśnym” oraz cele przekrojowe UE w zakresie środowiska i klimatu. Drogą do osiągnięcia poprawy efektów ekonomicznych w gospodarstwach może być podjęcie nowych kierunków produkcji, wprowadzenie nowych technologii lub zmiany organizacji produkcji, w związku z czym planowane wsparcie wpisuje się w postulat zwiększenia innowacyjności.

Działania inwestycyjne w obszarze f „Zielona energia w gospodarstwie rolnym” poprzez inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii wraz z magazynami energii i inteligentnymi systemami zarządzania energią, będą realizowały cel 5C (*Ułatwianie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów i pozostałości oraz innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki*). Zastosowane rozwiązania pozwalają na wytwarzanie czystej energii. Jest to ważne w kontekście rozwiązań prawnych dotyczących limitów emisji CO₂, rosnących kosztów energii elektrycznej a tym samym bezpieczeństwa energetycznego.

Wyprodukowana energia z promieniowania słonecznego będzie używana do obsługi urządzeń występujących w gospodarstwie rolnym, np. system oświetlenia, wentylacji. Pozwoli to uczynić budynki gospodarcze obiektami niezależnymi od dostaw tradycyjnie wytwarzanej energii.

(...)

3) Tabela 8.2.4.3.3.1. „Opis rodzaju operacji”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Celem instrumentu wsparcia jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- a. rozwój produkcji psiat,
- b. rozwój produkcji mleka krowiego,
- c. rozwój produkcji bydła mięsnego,
- d. racjonalizacja technologii produkcji, wprowadzenie innowacji, zmiana profilu produkcji, zwiększenie skali produkcji, poprawa jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu,
- e. nawodnienia w gospodarstwie rolnym.

Operacje mogą dotyczyć produkcji produktów rolnych, żywnościowych jak i nieżywnościowych, przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie oraz nawadniania.

Pomoc jest udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje poprawiające ogólne wyniki (ogólną wydajność) gospodarstw rolnych prowadzących zarobkową działalność rolniczą.

Przez prowadzenie działalności w celach zarobkowych rozumie się prowadzenie działalności, której podstawowym celem jest osiągnięcie dochodu. Prowadzenie działalności w celach naukowo-badawczych nie stanowi prowadzenia działalności w celach zarobkowych.

W ramach tego instrumentu wsparcia mogą być realizowane wyłącznie takie rodzaje operacji, które będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa. Poprzez poprawę ogólnych wyników gospodarstwa rolnego rozumie się poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa rolnego, w tym w obszarach a-d, w wyniku jego restrukturyzacji.

Przez restrukturyzację rozumie się zmiany w gospodarstwie, które mają na celu poprawę jego konkurencyjności i zwiększenie jego rentowności oraz dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa. Restrukturyzacja powinna być oparta o orientację rynkową.

W obszarach a-d restrukturyzacja musi doprowadzić do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie, w szczególności w wyniku racjonalizacji technologii produkcji lub wprowadzenia innowacji, zmiany profilu lub skali produkcji, poprawy jakości produkcji lub zwiększenia wartości dodanej produktu, co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy. Wymóg ten nie dotyczy wsparcia udzielanego na inwestycje w nawodnienia oraz nie dotyczy wsparcia udzielanego ostatecznym odbiorcom za pośrednictwem instrumentu finansowego.

Poprawa ogólnych wyników gospodarstwa rolnego fakultatywnie może dotyczyć:

- poprawy efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
- poprawy efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
- zwiększenia wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
- redukcji emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie,

W ramach obszarów a-d realizowane będą inwestycje indywidualne oraz zbiorowe, przez które rozumie się operacje realizowane przez co najmniej dwóch rolników, dotyczące gospodarstw tych rolników, w nich realizowane i przyczyniające się do poprawy ogólnych wyników tych gospodarstw.

W obszarze e realizowane będą jedynie inwestycje indywidualne.

Uzasadnione ekonomicznie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii może stanowić element operacji.

Nabory wniosków o przyznanie pomocy będą ogłaszane w ramach poszczególnych obszarów. Każda z przyjętych do finansowania operacji będzie musiała przyczyniać się do realizacji celu szczegółowego 2A i ewentualnie dodatkowo do co najmniej jednego z następujących: celu szczegółowego 2B lub jednego z celów szczegółowych priorytetu 5, o których mowa w rozporządzeniu EFRROW, z wyłączeniem celu szczegółowego 5E. W przypadku operacji w ramach obszaru e obok celu 2A pośrednio realizowany jest cel 5A.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Celem instrumentu wsparcia jest zwiększenie rentowności i konkurencyjności gospodarstw w następujących obszarach:

- a. rozwój produkcji psziąt,
- b. rozwój produkcji mleka krowiego,
- c. rozwój produkcji bydła mięsnego,
- d. racjonalizacja technologii produkcji, wprowadzenie innowacji, zmiana profilu produkcji, zwiększenie skali produkcji, poprawa jakości produkcji lub zwiększeniem wartości dodanej produktu,
- e. nawodnienia w gospodarstwie rolnym,

Celem inwestycji w obszarze f „zielona energia w gospodarstwie rolnym”, zgodnie z celem 5C jest wykorzystanie odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie rolnym.

Operacje mogą dotyczyć produkcji **energii ze źródeł odnawialnych**, produktów rolnych, żywnościowych jak i nieżywnościowych, przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie oraz nawadniania.

Pomoc jest udzielana na materialne lub niematerialne inwestycje poprawiające ogólne wyniki (ogólną wydajność) gospodarstw rolnych prowadzących zarobkową działalność rolniczą.

Przez prowadzenie działalności w celach zarobkowych rozumie się prowadzenie działalności, której podstawowym celem jest osiągnięcie dochodu. Prowadzenie działalności w celach naukowo-badawczych nie stanowi prowadzenia działalności w celach zarobkowych.

W ramach tego instrumentu wsparcia **w obszarach a-e** mogą być realizowane wyłącznie takie rodzaje operacji, które będą przyczyniały się do poprawy ogólnych wyników gospodarstwa. Poprzez poprawę ogólnych wyników gospodarstwa rolnego rozumie się poprawę konkurencyjności i zwiększenie rentowności gospodarstwa rolnego, w tym w obszarach a-d, w wyniku jego restrukturyzacji.

Przez restrukturyzację rozumie się zmiany w gospodarstwie, które mają na celu poprawę jego konkurencyjności i zwiększenie jego rentowności oraz dokonywane z uwzględnieniem zmian w otoczeniu oraz wewnętrznych potrzeb danego gospodarstwa. Restrukturyzacja powinna być oparta o orientację rynkową.

W obszarach a-d restrukturyzacja musi doprowadzić do wzrostu wartości dodanej brutto (GVA) w gospodarstwie, w szczególności w wyniku racjonalizacji technologii produkcji lub wprowadzenia innowacji, zmiany profilu lub skali produkcji, poprawy jakości produkcji lub zwiększenia wartości dodanej produktu, co najmniej o 10% w odniesieniu do roku bazowego w okresie 5 lat od dnia przyznania pomocy. Wymóg ten nie dotyczy wsparcia udzielanego na inwestycje w nawodnienia, **inwestycje z zakresu odnawialnych źródeł energii wraz z magazynami energii i inteligentnymi systemami zarządzania energią** oraz nie dotyczy wsparcia udzielanego ostatecznym odbiorcom za pośrednictwem instrumentu finansowego.

Poprawa ogólnych wyników gospodarstwa rolnego fakultatywnie może dotyczyć:

- poprawy efektywności korzystania z zasobów wodnych w gospodarstwie,
- poprawy efektywności wykorzystania energii w gospodarstwie,
- zwiększenia wykorzystywania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwie,
- redukcji emisji gazów cieplarnianych i amoniaku z rolnictwa w gospodarstwie,

W ramach obszarów a-d realizowane będą inwestycje indywidualne oraz zbiorowe, przez które rozumie się operacje realizowane przez co najmniej dwóch rolników, dotyczące gospodarstw tych rolników, w nich realizowane i przyczyniające się do poprawy ogólnych wyników tych gospodarstw.

W obszarze **e i f** realizowane będą jedynie inwestycje indywidualne.

Uzasadnione ekonomicznie wykorzystanie odnawialnych źródeł energii może stanowić element operacji **z wyłączeniem obszaru f, gdzie przewiduje się wyłącznie realizację operacji z zakresu odnawialnych źródeł energii wraz z magazynami energii i inteligentnymi systemami zarządzania energią.**

Nabory wniosków o przyznanie pomocy będą ogłaszane w ramach poszczególnych obszarów. Każda z przyjętych do finansowania operacji **(za wyjątkiem obszaru f)** będzie musiała przyczyniać się do realizacji celu szczegółowego 2A i ewentualnie dodatkowo do co najmniej jednego z następujących: celu szczegółowego 2B lub jednego z celów szczegółowych priorytetu 5, o których mowa w rozporządzeniu EFRROW, z wyłączeniem celu szczegółowego 5E. W przypadku operacji w ramach

obszaru e obok celu 2A pośrednio realizowany jest cel 5A, **natomiast w przypadku obszaru f realizowany będzie cel szczegółowy 5C (*Ułatwianie dostaw i wykorzystywania odnawialnych źródeł energii, produktów ubocznych, odpadów i pozostałości oraz innych surowców nieżywnościowych dla celów biogospodarki*)**.

(...)

4) Tabela 8.2.4.3.3.3. „Powiązania z innymi aktami prawnymi”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Przepisy, z których wynika, iż istnieje możliwość podwójnego finansowania operacji kwalifikującej się do wsparcia w ramach tego poddziałania (m.in. kredyty preferencyjne, ulga inwestycyjna).

Przepisy dotyczące definicji młodego rolnika z poddziałania „Premie dla młodych rolników”.

Przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne - w przypadku wsparcia udzielanego na inwestycje w obszarze e.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Przepisy, z których wynika, iż istnieje możliwość podwójnego finansowania operacji kwalifikującej się do wsparcia w ramach tego poddziałania (m.in. kredyty preferencyjne, ulga inwestycyjna).

Przepisy dotyczące definicji młodego rolnika z poddziałania „Premie dla młodych rolników”.

Przepisy ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne - w przypadku wsparcia udzielanego na inwestycje w obszarze e.

Przepisy ustawy z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii oraz przepisy ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne - w przypadku wsparcia udzielanego na inwestycje w obszarze f.

(...)

5) Tabela 8.2.4.3.3.6. „Koszty kwalifikowalne”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

Koszty kwalifikowalne w obszarze e obejmują:

· koszty budowy ujęć wody, w tym studni, zbiorników;

- koszty zakupu (w tym również instalacji) nowych maszyn i urządzeń, w szczególności do poboru, mierzenia poboru, uzdatniania, rozprowadzania wody;
- koszty zakupu (w tym również instalacji) nowych systemów nawadniających;
- koszty ogólne związane z wydatkami, o których mowa w ww. punktach, takie jak koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, czy koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności;
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich, znaków towarowych.

Inwestycje, których dotyczą ww. koszty, muszą być bezpośrednio związane z działalnością rolniczą, w tym również mogą dotyczyć nawadniania, lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

Koszty kwalifikowalne w obszarze e obejmują:

- koszty budowy ujęć wody, w tym studni, zbiorników;
- koszty zakupu (w tym również instalacji) nowych maszyn i urządzeń, w szczególności do poboru, mierzenia poboru, uzdatniania, rozprowadzania wody;
- koszty zakupu (w tym również instalacji) nowych systemów nawadniających;
- koszty ogólne związane z wydatkami, o których mowa w ww. punktach, takie jak koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, czy koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności;
- koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich, znaków towarowych.

Koszty kwalifikowalne w obszarze f obejmują:

- **koszty zakupu instalacji produkujących energię z promieniowania słonecznego o zainstalowanej mocy elektrycznej do 50 kW wraz z magazynami energii i systemami inteligentnego zarządzania energią;**
- **koszty zakupu pompy ciepła - o ile będzie stanowiła integralną część instalacji produkującej energię z promieniowania słonecznego;**
- **koszty montażu instalacji ww. urządzeń do produkcji energii;**
- **koszty ogólne związane z wydatkami, o których mowa w ww. punktach, takie jak koszty przygotowania dokumentacji technicznej operacji, sprawowania nadzoru inwestorskiego lub autorskiego, czy koszty związane z kierowaniem robotami budowlanymi, opłaty za konsultacje, opłaty za doradztwo na temat zrównoważenia środowiskowego i gospodarczego, w tym studia wykonalności;**
- **koszty zakupu lub rozwoju oprogramowania komputerowego i zakupu patentów, licencji, praw autorskich, znaków towarowych.**

Inwestycje, których dotyczą ww. koszty, muszą być bezpośrednio związane z działalnością rolniczą, w tym również mogą dotyczyć nawadniania **lub produkcji energii z odnawialnych źródeł**, lub przygotowania do sprzedaży produktów rolnych wytwarzanych w gospodarstwie.

(...)

6) Tabela 8.2.4.3.3.8. „Warunki kwalifikowalności”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

W ramach wszystkich ww. inwestycji określonych w obszarze e, jest lub ma być zainstalowany system pomiaru wody, umożliwiający mierzenie zużycia wody na poziomie wspieranej inwestycji.

Wsparcie ww. inwestycji w nawadnianie jest udzielane, wyłącznie gdy inwestycja jest zgodna z warunkami określonymi w art. 46 rozporządzenia nr 1305/2013.

Pomoc w obszarach a-e może być przyznawana, jeżeli inwestycja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej inwestycji, w szczególności w zakresie ochrony środowiska i prawa wodnego.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 rozporządzenia EFRROW inwestycja musi być poprzedzona oceną spodziewanego oddziaływania na środowisko zgodnie z prawem mającym zastosowanie do tego rodzaju inwestycji, w przypadku gdy inwestycja może mieć negatywny wpływ na środowisko.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

W ramach wszystkich ww. inwestycji określonych w obszarze e, jest lub ma być zainstalowany system pomiaru wody, umożliwiający mierzenie zużycia wody na poziomie wspieranej inwestycji.

Wsparcie ww. inwestycji w nawadnianie jest udzielane, wyłącznie, gdy inwestycja jest zgodna z warunkami określonymi w art. 46 rozporządzenia nr 1305/2013.

W ramach obszaru f realizowane będą operacje inwestycyjne ukierunkowane na cele związane ze zwiększeniem produkcji energii ze źródeł odnawialnych, która będzie wykorzystana wyłącznie w gospodarstwie rolnym.

Pomoc w obszarach **a-f** może być przyznawana, jeżeli inwestycja spełnia wymagania wynikające z obowiązujących przepisów prawa, które mają zastosowanie do tej inwestycji, w szczególności w zakresie ochrony środowiska, prawa wodnego, **prawa energetycznego oraz ustawy o odnawialnych źródłach energii.**

W obszarze f, w przypadku realizacji operacji na obiektach budowlanych, pomoc przyznaje się wyłącznie na takie inwestycje, w których pokrycie dachowe nie zawiera materiałów azbestowych.

Zgodnie z art. 45 ust. 1 rozporządzenia EFRROW inwestycja musi być poprzedzona oceną spodziewanego oddziaływania na środowisko zgodnie z prawem mającym zastosowanie do tego rodzaju inwestycji, w przypadku, gdy inwestycja może mieć negatywny wpływ na środowisko.

(...)

7) Tabela 8.2.4.3.3.9. „Zasady dotyczące ustalania kryteriów wyboru”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

(...)

W przypadku wsparcia udzielanego w obszarze e przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy na operacje:

- obejmujące inwestycje ulepszające istniejące instalacje nawadniające, w wyniku których będzie można uzyskać wyższą niż wymagana minimalna potencjalna oszczędność wody;
- obejmujące inwestycje, które doprowadzą do powiększenia netto nawadnianego obszaru i są połączone z inwestycjami w istniejącą instalację nawadniającą, w wyniku których będzie można uzyskać wyższą niż wymagana minimalna potencjalna oszczędność wody;
- realizowane na obszarach zagrożonych wystąpieniem suszy;
- w gospodarstwach realizujących korzystne z punktu widzenia ochrony zasobów wodnych zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach PROW 2014-2020.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

(...)

W przypadku wsparcia udzielanego w obszarze e przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy na operacje:

- obejmujące inwestycje ulepszające istniejące instalacje nawadniające, w wyniku których będzie można uzyskać wyższą niż wymagana minimalna potencjalna oszczędność wody;
- obejmujące inwestycje, które doprowadzą do powiększenia netto nawadnianego obszaru i są połączone z inwestycjami w istniejącą instalację nawadniającą, w wyniku których będzie można uzyskać wyższą niż wymagana minimalna potencjalna oszczędność wody;
- realizowane na obszarach zagrożonych wystąpieniem suszy;
- w gospodarstwach realizujących korzystne z punktu widzenia ochrony zasobów wodnych zobowiązania rolno-środowiskowo-klimatyczne w ramach PROW 2014-2020.

W przypadku obszaru F przewiduje się preferencje w przyznawaniu pomocy na operacje w gospodarstwach rolnych:

- prowadzących produkcję ekologiczną (zgodnie z ustawą z dnia 25 czerwca 2009 r. o rolnictwie ekologicznym);

- znajdujących się na obszarach, o których mowa w art. 6 ust.1 pkt 1-5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody wraz z otulinami tych form ochrony przyrody;
- nieposiadających instalacji do produkcji energii z promieniowania słonecznego dofinansowanej ze środków PROW 2014-2020;
- w których rolnik odbył szkolenie w zakresie efektywności energetycznej gospodarstwa rolnego lub zobowiązał się do jego odbycia w terminie roku od dnia ostatecznej płatności;
- w których prowadzona jest produkcja zwierzęca.

Dodatkowo preferowane będą operacje uwzględniające sprawność instalacji, tj. zdolność instalacji do przetwarzania promieni słonecznych w energię elektryczną.

8) Tabela 8.2.4.3.3.11. „Kwoty i stawki wsparcia (mające zastosowanie)”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

60% kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku młodych rolników i inwestycji zbiorowych albo,

- 50% kosztów kwalifikowalnych w przypadku pozostałych operacji i nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowalnych. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w tym na realizację projektów zbiorowych, w ramach poddziałania, w okresie realizacji PROW 2014-2020, nie może przekroczyć:

- 900 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach obszaru a,
- 500 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach obszarów b-d,

przy czym na inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca, nie może przekroczyć 200 tys. zł. Powyższe limity nie łączą się.

- 100 000 zł - w przypadku operacji realizowanej w ramach obszaru e.

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 15 tys. zł, w przypadku operacji w obszarze e oraz powyżej 50 tys. zł, w pozostałych obszarach.

(...)

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

60% kosztów kwalifikowalnych operacji w przypadku młodych rolników i inwestycji zbiorowych albo,

- 50% kosztów kwalifikowalnych w przypadku pozostałych operacji i nie mniej niż 30% kosztów kwalifikowalnych. Maksymalna wysokość pomocy udzielonej jednemu beneficjentowi i na jedno gospodarstwo rolne, w tym na realizację projektów zbiorowych, w ramach poddziałania, w okresie realizacji PROW 2014-2020, nie może przekroczyć:

- 900 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach obszaru a,
- 500 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach obszarów b-d,

przy czym na inwestycje niezwiązane bezpośrednio z budową, modernizacją budynków inwentarskich lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie, lub budową lub modernizacją magazynów paszowych w gospodarstwach, w których prowadzona jest produkcja zwierzęca, nie może przekroczyć 200 tys. zł. Powyższe limity nie łączą się.

- 100 000 zł - w przypadku operacji realizowanej w ramach obszaru e.
- **150 000 zł – w przypadku operacji realizowanej w ramach obszaru f.**

Pomoc przyznaje się na operację o planowanej wysokości kosztów kwalifikowalnych powyżej 15 tys. zł, w przypadku operacji w obszarze e i f oraz powyżej 50 tys. zł, w pozostałych obszarach.

(...)

9) Tabela 8.2.4.3.3.12. “Ryzyko lub ryzyka związane z realizacją działań”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Trudności w potwierdzeniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa w przypadku upraw polowych w związku z brakiem możliwości szczegółowej weryfikacji rodzaju i powierzchni deklarowanej uprawy ze względu na kolejne uproszczenia w zasadach przyznawania dopłat obszarowych.

Trudności w przeprowadzeniu czynności kontrolnych dla wszystkich gospodarstw, dla których złożono wniosek o przyznanie pomocy, w szczególności w przypadku, gdy termin składania wniosków będzie uniemożliwiał, potwierdzenie struktury upraw w danym gospodarstwie w czasie wymaganym do obsłużenia wniosku.

Nie dotyczy obszaru e.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Trudności w potwierdzeniu wielkości ekonomicznej gospodarstwa w przypadku upraw polowych w związku z brakiem możliwości szczegółowej weryfikacji rodzaju i powierzchni deklarowanej uprawy ze względu na kolejne uproszczenia w zasadach przyznawania dopłat obszarowych.

Trudności w przeprowadzeniu czynności kontrolnych dla wszystkich gospodarstw, dla których złożono wniosek o przyznanie pomocy, w szczególności w przypadku, gdy termin składania wniosków będzie uniemożliwiał, potwierdzenie struktury upraw w danym gospodarstwie w czasie wymaganym do obsłużenia wniosku.

Nie dotyczy obszaru e i f.

10) Tabela: „Działania łagodzące”

Tekst obowiązujący PROW 2014-2020:

Zapewnienie weryfikowalności wielkości ekonomicznej gospodarstwa poprzez:

- kontrole administracyjne w oparciu o dane zgromadzone w procesie składania wniosków oraz zawarte w dokumentacji aplikacyjnej innych mechanizmów pomocowych (płatności bezpośrednie od 2015 dla beneficjentów zobowiązanych do dywersyfikacji upraw, działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020, rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020 oraz program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013, dla których istnieje ciągłość zobowiązań), w których istnieje zobowiązanie co do deklaracji gatunków upraw;
- wizyty dotyczące operacji przeprowadzane wg ustalonych zasad/reguł;
- możliwość zlecania wizyt zewnętrznemu wykonawcy.

Nie dotyczy obszaru e.

Tekst po zmianach PROW 2014-2020:

Zapewnienie weryfikowalności wielkości ekonomicznej gospodarstwa poprzez:

- kontrole administracyjne w oparciu o dane zgromadzone w procesie składania wniosków oraz zawarte w dokumentacji aplikacyjnej innych mechanizmów pomocowych (płatności bezpośrednie od 2015 dla beneficjentów zobowiązanych do dywersyfikacji upraw, działanie rolnośrodowiskowo-klimatyczne PROW 2014-2020, rolnictwo ekologiczne PROW 2014-2020 oraz program rolnośrodowiskowy PROW 2007-2013, dla których istnieje ciągłość zobowiązań), w których istnieje zobowiązanie co do deklaracji gatunków upraw;
- wizyty dotyczące operacji przeprowadzane wg ustalonych zasad/reguł;
- możliwość zlecania wizyt zewnętrznemu wykonawcy.

Nie dotyczy obszaru e i f.

2. Przepis zgodnie, z którym będzie dokonana zmiana:

Art 11 lit. b ppkt ii rozporządzenia 1305/2013

2. Data konsultacji z Komitetem Monitorującym PROW 2014-2020:

28 kwietnia 2022 r.

3. Uzasadnienie proponowanej zmiany:

Agresja Federacji Rosyjskiej na Ukrainę jednoznacznie uświadomiła nam jak ogromną rolę dla kraju ma bezpieczeństwo energetyczne. Znaczenie mają nie tylko złoża surowców energetycznych, ale także dywersyfikacja źródeł ich zaopatrzenia. Coraz większy wpływ na gospodarkę mają odnawialne źródła energii, które nie tylko w Polsce rozwijają się z coraz większą dynamiką, a jej katalizatorem poza sytuacją za wschodnią granicą jest również polityka klimatyczna Unii Europejskiej. Wraz z rosnącym

udziałem odnawialnych źródeł energii w systemie elektroenergetycznym konieczne jest również zwiększenie potencjału magazynowania energii elektrycznej i ciepła.

Planowane do wdrożenia w ramach PROW 2014-2020 operacje polegające na budowie instalacji odnawialnych źródeł energii wpisują się w założenia Polityki Energetycznej Polski do 2040 roku oraz pakietu „Fit for 55”.

Instalacje fotowoltaiczne, w przeciwieństwie do tradycyjnych instalacji wytwarzających energię elektryczną z surowców kopalnych, nie emitują zanieczyszczeń. Na uwagę zasługuje fakt, że instalacje te pracują bezgłośnie w związku z tym fotowoltaika jest idealnym rozwiązaniem dla obszarów chronionych.

Przy stałej produkcji prądu instalacja fotowoltaiczna nie emituje CO₂, czyli nie ingeruje w środowisko oraz nie wytwarza szkodliwych dla ludzi i zwierząt substancji. W trakcie pracy instalacja nie wytwarza odpadów, a do jej prawidłowego funkcjonowania nie jest konieczne doprowadzenie wody.

Energia słoneczna jest obecnie najbezpieczniejszym odnawialnym źródłem energii, które nie wywołuje żadnych sprzeciwów społecznych. Jednym z istotnych efektów środowiskowych, będących wynikiem zastosowania modułów fotowoltaicznych, jest drastyczne ograniczenie emisji CO₂ do atmosfery o ponad tysiąca ton w ciągu roku przy pracy elektrowni o mocy 1 MW.

Instalacje fotowoltaiczne pomagają skutecznie redukować emisję nie tylko dwutlenku węgla, ale również dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i pyłów. Pozwalają uniknąć powstawania odpadów stałych, ścieków, a także zanieczyszczenia gleby, które są częstym następstwem produkcji energii z wykorzystaniem źródeł konwencjonalnych. Instalacja paneli fotowoltaicznych niewątpliwie przyczynia się do przeciwdziałania zmianom klimatu.

Dodatkowo planowane są inwestycje w pompy ciepła. Jako ekologiczne źródło energii będą pozwalały nie tylko na ogrzewanie lub chłodzenie budynków, ale również przyczynią się do zmniejszenia emisji zanieczyszczeń do środowiska.

Uwzględnienie w działaniu zakupu magazynów energii oraz inteligentnych systemów jej zarządzania pozwoli beneficjentom na zwiększenie zużycia wyprodukowanej przez nich energii elektrycznej w gospodarstwie rolnym, bez wprowadzania jej do sieci i dodatkowego jej obciążania (rozwiązanie to zapewni również dostarczenie prądu do gospodarstwa rolnego nawet w sytuacji przerw w dostawach prądu z sieci elektroenergetycznej, co jest niezmiernie ważne w przypadku zabudowy rozproszonej na obszarach wiejskich).

Strategicznym celem dla polityki energetycznej Polski jest zwiększenie produkcji energii elektrycznej, a także wzrost autokonsumpcji wytworzonej energii poprzez jej magazynowanie, a także zwiększenie efektywności zarządzania energią elektryczną. Inteligentne zarządzanie energią i konsumpcją jest nie tylko czystsze powietrze, ale również tak ważne w obecnej sytuacji geopolitycznej zbliżenie celu strategicznego, jakim jest niezależność energetyczna Polski.

4. Oczekiwany efekt wprowadzenia zmiany:

Skuteczna redukcja emisji szkodliwego dwutlenku węgla, a także tlenków siarki, azotu i pyłów, ponadto zużyte instalacje są w ponad 90% recyklingowane. Inwestycje w odnawialne źródła energii pozwalają uniknąć powstawania odpadów stałych, a także zanieczyszczenia gleby oraz degradacji terenu, które są częstym następstwem produkcji energii z wykorzystaniem źródeł konwencjonalnych.

5. Wpływ zmiany na wskaźniki:

W związku z wprowadzeniem obszaru f “Zielona energia w gospodarstwie rolnym” budżet działania został zwiększony o 80 mln euro. Kwota pozwoli na wsparcie około 2600 gospodarstw rolnych. Wprowadzona zmiana będzie miała wpływ na wartości wskaźników w ramach celu 5C.

6. Wpływ na Umowę Partnerstwa:

Nie dotyczy.

7. Powiązanie z Umową Partnerstwa:

Nie dotyczy.